

IV

FAKÜLTE HABERLERİ

(1.VII.1954 — 31.XII.1955)

I. Öğretim faaliyeti:

1 — *Lisans*: Fakültemizden, Ekim 1954 de 54, Şubat 1955 de 37, Haziran 1955 de 56 ve Ekim 1955 de 80 talebe mezun olmuştur.

1954 - 1955 ders yılı başında 709, Şubat 1955 de 102 ve Ekim 1955 de de 1193 yeni talebe Fakültemize kaydolunmuştur.

2 — *Doktora*: Kasım ayında başlayan 1954 - 1955 ders yılı doktora çalışmalarında Âmme Hukuku ve Hususî Hukuk kısımlarında, Doktora Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde gösterilen derslerden seminerler yapıldığı gibi aşağıdaki mevzularda da ihtisas kurları yapılmıştır: Mal aleyhinde işlenen suçlar (Doç. Dr. N. Şensoy); Kara suları (Ord. Prof. Dr. Ch. Crozat); Âmme idaresi (Doç. Dr. V. Versan); Aynî hak mefhumları ve aynî hakların muhtelif bakımlardan tasnifleri (Doç. Dr. Z. İmre); Tıbbî mes'uliyet ve isbat meselesi (Ord. Prof. M. R. Belgesay); Gemi ipotegi (Doç. Dr. T. Çağa); Devletler Hususî Hukukunda âmme intizamı (Prof. Dr. H. Timur).

Bu senenin doktora çalışmaları devam ederken, evvelki senelerde doktora imtihanını vermiş olan bir kısım doktora talebeleri de tez müdafaa larını yapmışlardır. Ezcümle, Medenî Hukuk Asistanı M. Kemal Oğuzman «Türk Borçlar Kanunu ve İş Mevzuatına göre hizmet (İş) akdinin feshi» adlı tezini 3 Şubat 1955 de; Hukuk Felsefesi Asistanı Emcet Belgesay «Türk Hukukunda hâkimin hukukî mes'uliyeti» adlı tezini 15 Mart 1955 de; Medenî Hukuk Asistanı Kenan Tunçomağ «Cezaî şart» adlı tezini 24 Mart 1955 de; İdare Hukuku Asistanı İsmet Giritli «Türk Devlet Şûrası İçtihatlarına göre idarenin yetkisini saptırması» adlı tezini 25 Mart 1955 de; Ticaret Hukuku Asistanı Bâki Toksal «Hukukî cephesi ile hesabı carî» adlı tezini 30 Mart 1955 de; Medenî Hukuk Asistanı Aytekin Ataay «Medenî Hukukda Evlâd Edinme» adlı tezini 27 Nisan 1955 de ve Ceza Hukuku Asistanı Öztekin Tosun «Vergi suçları» adlı tezini 30 Aralık 1955 de muvaffakiyetle müdafaa ederek Hukuk Doktoru ünvanını kazanmışlardır.

Ticaret Hukuku Asistanı Oğuz İmregün de 28 Aralık 1955 de yapılan doktora imtihanında muvaffak olarak tez hazırlamak hakkını kazanmıştır.

II. Kongre ve konferanslar:

1954 - 1955 ders yılında muhtelif yabancı hukukçular Fakültemizde konferanslar vermişlerdir. Ezcümle, Devletler Hukuku Enstitüsünün davetlisi olarak gelen Prof. Paul de la Pradelle 24.XI.1954 de «Le Droit International Aérien Humanitaire» ve 25.XI.1954 de de «L'avenire des Nations Unies» mevzularında iki konferans vermiştir. İdare Hukuku ve İdare İlimleri Enstitüsünün davetlisi olarak gelen Sir Stephen King - Hall 12.I.1955 de «İngiliz Parlamentosu (dün, bugün, yarın)»; 13.I.1955 de de «Britanya'nın Anayasası» mevzularında iki konferans vermiş ve 14.I.1955 de de bir kollogyum yapmıştır. Kriminoloji Enstitüsünün davetlisi olarak gelen Prof. Guiseppe Bettiol de 18.IV.1955 de «Manevî mes'uliyet ve şahsiyet» mevzuunda bir konferans vermiştir.

1955 yılı Eylûl ayının başında da Fakültemizde milletlerarası önemli bir kongre toplanmıştır. Şöyle ki: Unesco'ya bağlı olup memleketimizin de, Vekiller Heyeti kararile teşkil olunan bir millî komite vasıtasile âzalığına iltihak eylediği «Milletlerarası Hukukî İmler Cemiyeti» tarafından tertiplenen mutad senelik ilmî kollogyumlardan 1955 senesine ait olanı 5 - 10 Eylûl 1955 tarihleri arasında Fakültemizde icra edilmiş ve memleketimiz hukukçuları ile tanınmış garp hukukçularından bazılarının iştirak ettiği bu kollogyumda «Farklı içtimaî ve kültürel an'anelere sahip bir memleket tarafından yabancı bir hukuk sisteminin kabulünden doğan meseleler» mevzuu münakaşa edilmiştir.

III. Meslekî imtihanlar:

«Deniz nakliyatında ademi mes'uliyet kayıtları, hususile bunların muteberiyeti meselesi» adlı tezi kabul edilmiş olan Deniz Ticareti Hukuku Asistanı Dr. Sami Okay; «Devletler Hukukunda diplomatik melce ve Milletlerarası Adalet Divanı içtihadı» adlı tezi kabul edilmiş olan Devletler Umumî Hukuku Asistanı Dr. Edip F. Çelik; «Borç ikrarı ve borç vaadi» adlı tezi kabul edilmiş olan Medenî Hukuk Asistanı Dr. İsmet Sungurbey (Gülümser) Doçentlik imtihanının diğer safhalarını da muvafakiyetle geçmişler ve Dr. Okay «Çatmada kusur ve bundan mütevellit mes'uliyet», Dr. Çelik «Milletlerarası mahkeme kararlarının icrası», Dr. Sungurbey «Şahsî neticeleri ile babalık dâvası» mevzularında deneme derslerini de vererek, Üniversite Doçenti ünvanını iktisap etmişlerdir.

IV. Seçim, tayin ve terfiler:

28 Temmuz 1955 de, Umumî Âmme Hukuku Profesörü Dr. Recai Galip Okandan, 5 Kasım 1955 de Deniz Ticareti Hukuku Profesörü Maz-

har Nedim Göknül ve 24 Kasım 1955 de Hukuk Felsefesi Profesörü Abdülhak Kemal Yörük Ordinaryüs Profesör olmuşlardır.

Dekanlık süresini doldurmuş bulunan Ceza Hukuku ve Ceza Usul Hukuku Profesörü Dr. Sulhi Dönmezer'in yerine 27 Ekim 1955 de Umumî Âmmе Hukuku Ord. Profesörü Dr. Recai Galip Okandan Dekanlığa seçilmiştir. Aynı tarihte yapılan Yönetim Kurulu seçimi neticesinde de bu kurul: Ord. Prof. Dr. Recai Galip Okandan (Dekan), Prof. Dr. Sulhi Dönmezer (Evvelki Dekan), Prof. Dr. Ferit Hakkı Saymen, Prof. Dr. Hıfzı Timur, Prof. Dr. Ragıp Sarıca'dan teşekkür etmiştir.

Eylemsiz Doçent bulunan Dr. Ziya Umür 31 Aralık 1954 de Roma Hukuku Doçentliğine, Dr. Feyzi Feyzioğlu da 28 Ekim 1955 de Medenî Hukuk Doçentliğine tayin edilmişlerdir.

30.7.1954 de Necip Kocayusufpaşaoğlu Medenî Hukuk, 15.11.1954 de Oğuz İmregün Ticaret Hukuku, 28.1.1954 de Suha Alper Kuran Esas Teşkilât Hukuku, 30.3.1955 de Dr. İlhan Akın Devletler Umumî Hukuku, 22.4.1955 de Sami Akıncı Deniz Ticareti Hukuku, 29.4.1955 de Vecdi Aral Hukuk Felsefesi, 30.9.1955 de Saim Üstündağ Medenî Hukuk, 23.12.1955 de Dr. Orhan Aldıkaçtı Esas Teşkilât Hukuku Asistan Adaylığına tayin edilmişlerdir.

V. Ayrılmalar:

Fakültemizin, kanunî yaş haddini doldurmuş bulunan üç kıymetli hocası, Ord. Prof. A. Samim Gönensay 20 Temmuz 1954 de, Ord. Prof. Dr. Tahir Taner 16 Temmuz 1955 de ve Ord. Prof. M. Raşit Seviğ 22 Eylül 1955 de emekliye ayrılmışlardır.

Fakültemiz öğretim üyeleri bu üç mümtaz hocaya minnet ve şükran duygularının ifadesi olan birer armağan hazırlamışlar ve Ord. Prof. Gönensay'ın armağanı 11 Mart 1955 de yapılan bir toplantıda kendisine takdim edilmiştir. 2 Kasım 1955 Çarşamba günü de Fakültemizin I No. lu dershanesinde emekliye ayrılan diğer iki hoca için bir toplantı yapılmış, Dekan Ord. Prof. Dr. Okandan'ın konuşması ile açılan törende, Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Fehim Fırat, her iki hocanın hizmetlerini belirten bir konuşma yaptıktan sonra kürsüye davet edilen Ord. Prof. Tahir Taner aşağıdaki konuşmayı yapmıştır:

Sayın Rektör, Muhterem Dekan, Aziz Arkadaşlarım, Muhterem Misafirler, Sevgili Talebe Evlâtlarım,

Emekliye ayrılmaklığım dolayısıyla bu toplantıyı tensib etmiş olan Fakültemiz Profesörler Meclisine teşekkürlerimi arz ederim. Dekanlığı zamanından beri bunun hazırlıkları ve tertiplenmesi ile meşgul olduğunu

öğrendiğim çok değerli meslekdaşım Profesör Sulhi Dönmezere teşekkürler ederim.

Sayın Rektör ile muhterem Dekan ve aziz talebemiz tarafından biraz evvel yapılan konuşmalarda naçiz şahsım hakkında ibzâl olunan iltifatlar, taltifkâr sözler beni çok mütehassıs etti; kendilerine candan teşekkürlerimi sunarım.

Galatasaray Lisesinde başlayıp İstanbul ve Paris Hukuk Fakültelelerinde devam etmiş olan mektep arkadaşlığımıza, muahharan ve senelerce meslek arkadaşlığımızın da inzimam etmesi dolayısıyla aramızda çözülmez rabıta teessüs etmiş bulunan Ordinaryüs Profesör Muammer Raşit Seviğ ile aynı zamanda ve yanyana emeklilik sınıfına geçişim çok güzel bir tesadüftür; böylece, maalesef rahatsızlığı sebebiyle şimdi aramızda bulunmayan, sayın Ordinaryüs Profesör Ebül'ulâ Mardin ve muhterem Ordinaryüs Profesör Samim Gönensay arkadaşlarımızın safına birlikte katılmamızı çok şerefli bir mazhariyet addederim.

Bugün, bundan tam elli sene evvel duymuş olduğum ve daima hatırladığım heyecana çok benzeyen bir ruhî halet içindeyim. Gerçekten 1905 senesinde hukuk tahsilimi ikmâl ederek — müessesemizin o zamanki adıyla — Mektebi Hukuku Şahaneden mezuniyet diplomamı alırken çok müteheyyiç olmuştum. O zamanın usul ve âdetince diplomamın altında imza veya mühürleri bulunan ve engin hukuk ilminin doyulmaz zevkini bana tattırmış, feyiz vermiş olan çok kıymetli hocalarımı bu vesile ile rahmetle anar, hâtıralarını tebcil ile manevî huzurlarında hürmetle eğilirim.

Bugün de başka bir diplomanın verileceğini öğrenmiş ve hemen hemen aynı heyecana kapılmış bulunuyorum. Evvelkinin ikmali tahsil diploması olmasına mukabil, ikmali tedris diploması diyebileceğimiz bu vesikanın, Berâtın verilmesini karar altına almış olan arkadaşlarıma sonsuz şükranlarımı takdim ederim.

Aziz arkadaşlarım! Aranızda bulunduğum yıllar imtidadınca bana lütfen göstermiş olduğunuz muhabbet, teveccüh, itimad ve müzaheretin minnettariyım; bunlar vazifemin ifasında benim için daima medarı teşvik ve gayret ve her zaman mucibi iftihar olmuştur.

Hocalık mesleğinin ulviyeti, zevki ve gayeye ulaşıldığı zaman verdiği inşirah ve bahtiyarlık üzerinde duracak değilim; hususile bu meslek, memleketin nizam ve adaletini tesis, temin ve temadi ettirecek elemanların, unsurların yetiştirilmesi gayesini de istihdaf edince, onun sağlıyacağı zevk ve bahtiyarlık hudutsuzdur. Bu unsurları yetiştirmek hususunda, şimdiye kadar olduğu gibi, üstün başarılar göstermekte devam edeceğiniz muhakkaktır.

Muhterem arkadaşlarım; böylece vazifelerinizi ifa ede ede sizlerden herbirinizin de günün birinde yaş haddini doldurarak Berat almağa muvaffak olmanız en samimî dileklerimdir.

Ceza Hukuku ve Ceza Usul Hukuku Kürsüsünün, başta Profesör Sulhi Dönmezer olmak üzere, çok değerli uzuvları aziz arkadaşlarım! Mükemmel bir tesanüt, tam ve pürüssüz bir âhenk dairesinde yıllarca beraber çalıştık. Bana karşı daima izhar etmiş olduğunuz itimat ve bağlılıktan dolayı kalbimin derinliklerinden gelen şükran hislerimi bu vesile ile tekrar etmeği zevkli bir vazife sayarım. Kıymetli asistanlarımızın da yardım ve gayretlerini takdir ile anarım.

Sulhi, Nurullah, Naci, Sahir. Siz Ceza Hukuku Kürsüsünün dört sağlam ve velut mesnedi bulunuyorsunuz; sizinle daima iftihar edegelmişimdir; vukuf, ihata ve enerjinizle Kürsü ve Enstitü faaliyetlerini daha ziyade inkişaf ettirerek daha geniş ölçüde başarılar göstereceğinizden eminim. Hocalarımın bana söylediklerini ben de size söyliyeyim: feyziyab olunuz, Allah muvaffak etsin.

İlim müessesemizin, bu irfan ocağının asıl hikmet ve sebebi mevcudiyeti olan sevgili talebe evlâtlarım!

Sizi ve birbirini takiben evvelce yerlerinizi işgal etmiş olan binlerce seleflerinizi pek iyi bilir ve yakından tanırım. Meslekî hayatımın tâ ilk gününden itibaren sizlerin fitrî kabiliyetinizin, âteşin zekânızın daima şahidi, takdirkârı ve hayranı oldum. Bana karşı göstermiş olduğunuz sevgi, inanç ve bağlılık vazifemi ifada daima teşvikkâr tesirler yapmış, beni mütezayit gayretlere sevk etmiştir. Siz milletimizin ümidi istikbalisiniz. Seciyye, zekâ, çalışma, vazife aşkı ve vatanseverlik bir araya gelince muvaffak olmamak ihtimalinin kalmıyacağı vakıa ve tecrübelerle sabittir. Bu hasletlerle seleflerinizi bugün vazife başında bulunmakta, hattâ haklı olarak yüksek kademelere erişmek suretiyle Vatana, Millete mebrur ve öğünülecek hizmetler ifa ederek göğüslerimizi iftiharla kabartmaktadır. Sizlerin de bu ilim ve feyiz kaynağından müstefid olarak aynı mazhariyete nail olmanızı, o mertebelere ulaşmanızı dilerim. Emin olunuz ki, yetişen evlâtlarının muvaffakiyetlerini görmek hocalarınız için en büyük bir mükâfattır. Alnınız gibi yolunuz da açık olsun.

Sözlerime nihayet verirken arz edeyim ki, feyiz kaynağı olan ve velii müktesebat ve füyuzatım bulunan yüksek müessesemizden ayrılmaklığım maddî bakımdandır, ona manevî bağlılığım ömrüm oldukça bâkidir.

Toplantımıza şeref vermiş olan aziz misafirlerimize de candan teşekkür eder, hepinizi saygı ve sevgi ile selâmlarım.

Müteakiben kürsüye davet edilen Ord. Prof. M. Raşit Seviğ, dünyanın muhtelif devirlerinde ve yerlerinde ilme ve âlimlere verilen kıymeti

belirtmiş yapılan toplantının, emeklerinin en büyük bir mükâfatı olduğunu söyleyerek tertipleyenlere ve hazır bulunanlara teşekkür etmiştir.

VI. Yabancı Üniversitelerle münasebetler:

Columbia ve Michigan Üniversiteleri ile Fakültemiz arasında yapılması kararlaştırılan işbirliğinin esaslarını tesbit için gerekli temasları icra maksadı ile 1955 yılı Sonbaharında Columbia Üniversitesi Profesörlerinden Arthur Schiller ve onu takiben de Columbia Üniversitesi Profesörlerinden ve Amerika Birleşik Devletlerinin Birleşmiş Milletlerdeki sabık baş delegesi Philipp Jessup Fakültemize gelmişlerdir.

Columbia Üniversitesi Profesörlerinden Taft da, Kriminoloji Enstitüsünde Kriminoloji dersi vermiş ve seminerler yapmıştır.

VII. Fakülte neşriyatı:

Fakültemiz 1954 yılının ikinci altı ayında ve 1955 yılında aşağıdaki kitap, mecmua ve araştırmaları yayınlamıştır:

1 — Kitaplar:

Ord. Prof. Dr. Kemaleddin Birsen, Borçlar Hukuku Dersleri 3. bası; Prof. Dr. Ferit H. Saymen, Türk Hukuk Kroniği (1951-1952); Prof. Dr. Halil Arslanlı, Fikrî Hukuk Dersleri, II; Prof. Dr. Recai G. Okandan, Umumî Âmme Hukuku Dersleri; Ord. Prof. Dr. Tahir Taner, Ceza Muhakemeleri Usulü, 3. bası; Prof. Dr. Nurullah Kunter, Suçun Maddî Unsurları Nazariyesi; Fakülte Öğretim Üyeleri, Ord. Prof. A. Samim Gönençay'a Armağan; Prof. Dr. Halil Arslanlı, Ticarî Bey', 4. bası; Ord. Prof. Dr. Andreas B. Schwarz, Roma Hukuku Dersleri (Terc. Dr. T. Rado) 4. tabı.

2 — Mecmualar:

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt XX.
Annales de la Faculté de Droit d'Istanbul, No. 4.

3 — Enstitü Neşriyatı:

Nizamülmülk, Siyasetname (Terc. M. Şerif Çavdaroğlu) (İdare Hukuku ve İdare İlimleri Enstitüsü yayınlarından).

Kenan Bulutoğlu, Emniyeti Suiistimal Cürümleri (İstanbul Üniversitesi Türk Kriminoloji Enstitüsü yayınlarından).

K. O.